

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2022
Α΄ ΦΑΣΗ

E_3.Αλ30(α)

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΣΠΟΥΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

Ημερομηνία: Παρασκευή 7 Ιανουαρίου 2022

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

- A1. α. ΣΩΣΤΟ
β. ΛΑΘΟΣ
γ. ΣΩΣΤΟ
δ. ΛΑΘΟΣ
ε. ΣΩΣΤΟ

A2. Σωστή απάντηση : (β)

A3. Σωστή απάντηση : (δ)

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

B1. σελ. 28 παρ. 2

Ο καταναλωτής ικανοποιεί τις ανάγκες του με τη χρησιμοποίηση των αγαθών. Για τον καταναλωτή, **χρησιμότητα ενός αγαθού είναι η ικανοποίηση την οποία απολαμβάνει σε μια ορισμένη χρονική περίοδο από την κατανάλωση του αγαθού αυτού.** Επιδίωξη του καταναλωτή είναι να **μεγιστοποιεί τη χρησιμότητα** που απολαμβάνει από την κατανάλωση αγαθών και υπηρεσιών. Η επιδίωξη της μέγιστης χρησιμότητας αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της συμπεριφοράς του καταναλωτή στη ζήτηση αγαθών.

Την παραπάνω επιδίωξη περιορίζουν δυο παράγοντες οι οποίοι σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο είναι δεδομένοι για τον καταναλωτή: Το χρηματικό του εισόδημα και οι τιμές των αγαθών.

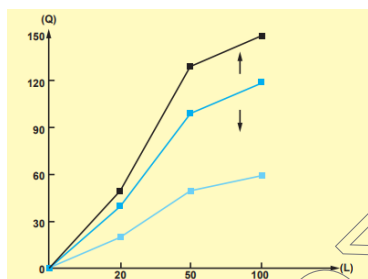
Με τον όρο **χρηματικό εισόδημα** εννοούμε ένα συγκεκριμένο αριθμό χρηματικών μονάδων που μπορεί να διαθέσει για την αγορά αγαθών.

Με τον όρο **τιμή ενός αγαθού** εννοούμε τον αριθμό των χρηματικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση μιας μονάδας από το συγκεκριμένο αγαθό.

Επομένως, ο καταναλωτής είναι αναγκασμένος να επιλέξει αυτά τα αγαθά και σε εκείνες τις ποσότητες που του επιτρέπει το εισόδημά του, έτσι ώστε από την κατανάλωσή τους να μεγιστοποιεί τη χρησιμότητά του.

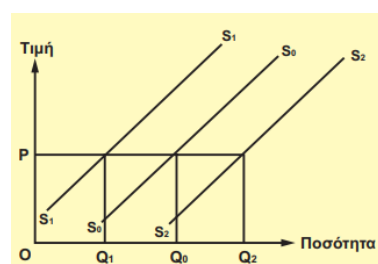
Μια τέτοια συμπεριφορά ονομάζεται ορθολογική συμπεριφορά και ο καταναλωτής ορθολογικός καταναλωτής. Ένας ορθολογικός καταναλωτής, ο οποίος σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο έχει έτσι καταναείμει το εισόδημά του, ώστε αγοράζοντας αυτά τα αγαθά και σε εκείνες τις ποσότητες να μεγιστοποιείται η χρησιμότητά του, λέμε ότι βρίσκεται σε ισορροπία. Αυτό σημαίνει ότι, αν δεν υπάρξει καμία μεταβολή, για παράδειγμα στις προτιμήσεις του, στις τιμές των αγαθών ή στο εισόδημά του, δεν έχει κανένα λόγο να μεταβάλλει τη συμπεριφορά του.

B2.

Σελ. 59 παρ. 7: Ο νόμος της φθίνουσας ή μη ανάλογης απόδοσης ισχύει στη βραχυχρόνια περίοδο με δεδομένη και αμετάβλητη τεχνολογία. Αν η τεχνολογία μεταβληθεί, τότε έχουμε μεταβολή και στη συνάρτηση παραγωγής. Αν έχουμε βελτίωση της τεχνολογίας σ' ένα αγαθό, τότε με τις ίδιες ποσότητες παραγωγικών συντελεστών αυξάνεται η παραγόμενη ποσότητα, ενώ, αν έχουμε χειροτέρευση, η παραγόμενη ποσότητα μειώνεται.

Σελ. 83 παρ. 5 β): Η Τεχνολογία της παραγωγής. Η μεταβολή στην τεχνολογία έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβολή στη συνάρτηση παραγωγής. Η βελτίωση οδηγεί σε αύξηση του παραγόμενου αγαθού με ίδια ποσότητα παραγωγικών συντελεστών, ενώ η χειροτέρευση στο αντίθετο. Αν βελτιωθεί η τεχνολογία, άμεση συνέπεια της αύξησης της παραγωγής είναι η μείωση του μέσου και οριακού κόστους παραγωγής, αφού με την ίδια ποσότητα παραγωγικών συντελεστών, και εφόσον οι τιμές τους παραμένουν σταθερές, παράγουμε περισσότερο προϊόν. Αποτέλεσμα είναι να έχουμε μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς προς τα δεξιά. Το αντίθετο αποτέλεσμα παρουσιάζεται στην καμπύλη προσφοράς, όταν χειροτερεύει η τεχνολογία.

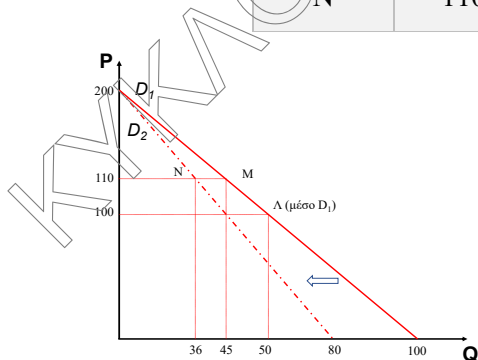
ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

Γ1. Στο μέσο Λ του ευθύγραμμου τμήματος που εξετάζουμε, από τις ειδικές περιπτώσεις καμπυλών ζήτησης και ελαστικότητας και πιο συγκεκριμένα, την τέταρτη περίπτωση,

είναι γνωστό ότι η ελαστικότητα είναι σε απόλυτη τιμή ίση με τη μονάδα άρα χαρακτηρίζεται ως μοναδιαία. Τα αγαθά των οποίων η ζήτηση μειώνεται, όταν το εισόδημα των καταναλωτών αυξάνεται, ονομάζονται κατώτερα αγαθά, όπως εδώ. Η εισοδηματική ελαστικότητα των αγαθών αυτών είναι αρνητική, όπως προκύπτει από το δεδομένο της άσκησης.

- Γ2.** Εφόσον είναι η συνάρτηση ζήτησης είναι γραμμική, ισχύει ο τύπος: $Q_D = \alpha + \beta P$. Γνωρίζουμε ότι στο μέσο του ευθυγράμμου τμήματος ισχύει $E_D = -1$ (σημείο Λ) και οι συντεταγμένες – προκύπτουν από το ημίαθροισμα των δύο άκρων – είναι: $(P_\Lambda, Q_\Lambda) = (-\alpha/2\beta, \alpha/2)$. Επίσης, το σημείο Β είναι το σημείο όπου το $P = 0$, οπότε $Q_D = \alpha = 100$. Επομένως, οι συντεταγμένες του μέσου στο σημείο Λ θα είναι: $(P_\Lambda, Q_\Lambda) = (100, 50)$ Εφόσον γνωρίζουμε ένα σημείο (το μέσο Λ) και την ελαστικότητα στο σημείο αυτό, μπορούμε να υπολογίσουμε την αρχική συνάρτηση ζήτησης: $Q_D = 100 - 0,5P$. Όταν αυξάνεται η τιμή έχουμε $P_2 = 110$ έχουμε $Q_2 = 45$ (χρησιμοποιώντας τη συνάρτηση ζήτησης που βρήκαμε προηγουμένως). Από τον τύπο της εισοδηματικής ελαστικότητας: $E_y = \Delta Q\% / \Delta Y\% \Rightarrow \Delta Q\% = -20\%$ (η ζήτηση μειώνεται καθώς το αγαθό είναι κατώτερο και το εισόδημα αυξάνεται). Η νέα συνάρτηση ζήτησης θα είναι: $Q'_D = 0,8 * Q_D \Rightarrow Q'_D = 80 - 0,4P$.

Σημεία	P	Q _d	Y
Λ	100	50	Y ₁
Μ	110	45	Y ₁
Ν	110	36	Y ₂ =1,1 Y ₁

Γ3.

- Γ4. σελ. 35 παρ. 6 β)** Το εισόδημα των καταναλωτών: Ένας βασικός προσδιοριστικός παράγοντας της ζήτησης είναι το εισόδημα των καταναλωτών. Οι μεταβολές στο μέγεθος του εισοδήματος όμως δεν έχουν την ίδια επίδραση σε όλα τα αγαθά. Για τα περισσότερα αγαθά, τα οποία ονομάζονται και κανονικά αγαθά, όταν αυξάνεται το μέγεθος του εισοδήματος, αυξάνεται και η ζήτησή τους, και, όταν μειώνεται το μέγεθος του εισοδήματος, μειώνεται και η ζήτησή τους. Υπάρχουν όμως και αγαθά στα οποία οι μεταβολές στο μέγεθος του εισοδήματος επιδρούν αντίστροφα στη ζήτησή τους. Τα αγαθά αυτά ονομάζονται κατώτερα αγαθά ή “αγαθά του φτωχού”, αφού αγοράζονται

συνήθως από οικογένειες με πολύ χαμηλό εισόδημα, γιατί είναι τα φτηνότερα στην αγορά, όπως η μαργαρίνη, τα κατεψυγμένα ψάρια, το ψωμί διατίμησης. Αυξήσεις στο μέγεθος του εισοδήματος κάνουν τον καταναλωτή να μειώσει τη ζήτηση αυτών των αγαθών και να στραφεί σε κανονικά αγαθά.

Γ5. Στην καμπύλη ζήτησης που είναι γραμμικής μορφής και έχει κλίση αρνητική, όταν αυξάνεται η τιμή, μειώνεται η ζητούμενη ποσότητα (νόμος ζήτησης, οι άλλοι παράγοντες που την επηρεάζουν μένουν σταθεροί – *ceteris paribus*), η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή, κατά απόλυτη τιμή, συνεχώς αυξάνεται. Επίσης, με δεδομένο ότι η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή δείχνει ακριβώς το βαθμό αντίδρασης ή ανταπόκρισης των καταναλωτών στις μεταβολές της τιμής, *ceteris paribus*, όσο αυξάνεται η τιμή, οι καταναλωτές θα είναι ολοένα και περισσότερο πρόθυμοι να το εγκαταλείψουν μειώνοντας την κατανάλωσή του και πιθανώς να στραφούν σε άλλα υποκατάστατα αγαθά.

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

Δ1. Λαμβάνοντας υπόψη ότι στην ουσία το ανερχόμενο τμήμα της καμπύλης του οριακού κόστους, που βρίσκεται πάνω από την καμπύλη του μέσου μεταβλητού κόστους, αποτελεί τη βραχυχρόνια καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης, $P=MC$, οπότε:

ΣΗΜΕΙΑ	P(=MC)	Qs	FC	VC	AVC	TC
A	50	50	1000	2500	50	3500
B	100	60	1000	3500		4500
Γ	150	70	1000	5000		6000
Δ	200	80	1000	7000		8000

Δ2. Αρχικά, θα βρούμε το $\frac{1}{2}$ των μεταβλητών εξόδων σε κάθε επίπεδο παραγωγής το οποίο αφορά στα εργατικά κόστη όπου είναι για ποσότητα παραγωγής 50 μονάδων, 1250, για ποσότητα παραγωγής 60 μονάδων, 1750, για ποσότητα παραγωγής 70 μονάδων, 2500 και για ποσότητα παραγωγής 80 μονάδων, 3500. Συνεπώς, για ποσότητα παραγωγής 50 μονάδων, $1250 = 10 * L \Rightarrow L = 125$ και αριθμός εργατοωρών $125 * 7 = 875$. Για ποσότητα παραγωγής 60 μονάδων, $1750 = 10 * L \Rightarrow L = 175$ και αριθμός εργατοωρών $175 * 7 = 1225$. Για ποσότητα παραγωγής 70 μονάδων, $2500 = 10 * L \Rightarrow L = 250$ και αριθμός εργατοωρών $250 * 7 = 1750$. Για ποσότητα παραγωγής 80 μονάδων, $3500 = 10 * L \Rightarrow L = 350$ και αριθμός εργατοωρών $350 * 7 = 2450$.

Δ3.

ΣΗΜΕΙΑ	P	Qs	Qs αγοράία = Qs*100
A	50	50	50*100=5000
B	100	60	60*100=6000

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2022
Α΄ ΦΑΣΗ

E_3.Αλ30(α)

Γ	150	70	$70 \cdot 100 = 7000$
Δ	200	80	$80 \cdot 100 = 8000$

Εφόσον η συνάρτηση της αγοραίας προσφοράς είναι γραμμική, θα έχει τύπο: $Q_s = \gamma + \delta P$.
Με βάση τον πίνακα, προκύπτει ότι είναι: $Q_{s\text{αγοραία}} = 4000 + 20P$.

Δ4. Με βάση το προηγούμενο ερώτημα, προκύπτει ότι για τιμή ίση με 180: $Q_{s\text{αγοραία}} = 4000 + 20 \cdot 180 = 4000 + 3600 = 7600$. Συνεπώς, χρησιμοποιώντας τον τύπο της ελαστικότητας της προσφοράς $E_s = (\Delta Q / \Delta P) \cdot (P / Q)$ και λαμβάνοντας υπόψη ότι $\Delta Q / \Delta P = \delta = 20$ της αγοραίας συνάρτησης, προκύπτει ότι $E_s = 0,47 < 1$ και η προσφορά χαρακτηρίζεται ως ανελαστική.